

Kongsvinger 26.03.21

Høringsuttalelse NOU 2020:15 – Det handler om Norge

Regionrådet for Kongsvingerregionen mener Normann-utvalget har gitt en god beskrivelse av utfordringene i distriktskommunene, og han lansert en rekke gode forslag til ny og forsterket distriktpolitikk. Regionrådet for Kongsvingerregionen støtter opp om å utvikle tiltak innen den «brede distriktpolitikken» som kan gi likeverdig grunnlag for å utvikle attraktive og gode lokalsamfunn.

Utvikling av nye arbeidsplasser er viktig, det vises her til utredningen om næringsrettede virkemidler i NOU 2020:12 Brantzæg-utvalget. Skal en lykkes i å snu flyttestrømmen slik Norman-utvalget foreslår kreves det svært sterke virkemidler.

Følgende tiltak er sentrale for Kongsvingerregionen:

Finansering av kommunal sektor

- Styrke kommunesektorens økonomi
- Fjerne strukturkriteriet fra kommunenes inntektssystem og skatteutjevning i like stor grad som i fylkeskommunenes inntektssystem
- Økningen i antall eldre krever kompetanse og penger, det kreves nasjonale tiltak for å finansiere sektoren
- De regionalpolitiske elementene må kompenseres ut fra de faktiske distriktsutfordringer som eksisterer i ulike områder

Bedre rammevilkår ved refusjon for ressurskrevende tjenester

- Ordningen må gjelde også etter at brukerne har fylt 67 år
- Den kommunale egenandelen må reduseres, som følge av de flere års økning i den kommunale egenandelen (egenandelen er 20 pst. høyere i 2021 enn hvis den skulle fulgt kommunedeflatoren fra 2013-2021)
- En egen tilleggs-finansieringsordning til kommuner som har relativt mange ressurskrevende brukere må på plass og dette må gjelde også for andre kommuner enn de under 3000 innbyggere (jmf. regjeringens forslag til Statsbudsjett 2021).

Desentralisert utdanning

- Å kunne ta utdanning og oppdatere kompetanse uten å flytte er viktig, og det må sikres virkemidler for å utvikle dette tilbudet i Innlandet.
- Tilgangen på utdanningsmuligheter er avgjørende for å skape attraktive lokalsamfunn og en effektiv og omstillingsdyktig offentlig sektor og for næringsutvikling. Grønn omstilling og oppfølging av bærekraftmålene forutsetter kompetansepåfyll gjennom hele yrkeslivet. Grunnutdanning og etter- og videreutdanning må i større grad tilbys fleksibelt og desentralisert
- Det må skapes en sterkere kobling mellom utdanning, forskning og næring for å utvikle morgendagens muligheter og gjennomføre det grønne skiftet. Et godt eksempel er oppbyggingen av forskningssenter ved Høgskolesenteret på Kongsvinger. Slike prosjekter må få en grunnfinansiering gjennom statsbudsjettet.

Boligmarkeder

- Det må tas en gjennomgang av skattesystem og virkemidler i Husbanken for å utvikle et mer velfungerende boligmarked («prøvebolig og seniorbolig») i distriktene og en bedre balanse mellom sentrum – periferi.
- Staten og kommunen må legge til rette for økt sosial boligbygging og en sosial boligpolitikk gjennom sterkere statlig styring og økte tilskuddsordninger for bygging av ikke-kommersielle boliger. Her bør kommunene og Husbanken spille en aktiv rolle.
- For å minske boligmangelen kan det også være aktuelt å innføre skattemessige tiltak for å begrense oppkjøp av boliger som omgjøres til fritidsboliger.

Digital infrastruktur, veger og næringspolitikk

- Det viktigste tiltaket innen infrastrukturensatsing er Høyhastighets bredbånd til alle husstander. Dette må på plass og statens finansiering må sikre dette der markedet ikke leverer.
- Viktig å prioritere regionforstørring gjennom utbedring av fylkes og riksvegnettet.
- Øke øvrige offentlig investeringer i infrastruktur som styrker de **regionale arbeidsmarkedene og hvor det oppnås gevinster av regionforstørring**
- Økt satsning på tilskuddsordninger innenfor digital infrastruktur i distriktene
- Tilbakeføre og styrke de regionale utviklingsmidlene til fylkene.
- Bruke opprinnelig distriktsindeks, med implementering av SSB nye sentralitetsindeks og trekke ut tidligere sentralitetsindeks (NIBR) og indikatoren reisetid.

Forsøk

- Innlandet fylke bør bli forsøksfylke for utprøving av nye distriktspolitiske virkemidler i tråd med utvalgets anbefalinger. Det bør også søkes «frikommuneforsøk» med fristilling fra statlige retningslinjer for å skape nye gode løsninger – rammestyring.

For
Regionrådet for Kongsvingerregionen

Anne H. Huse
Regionrådgiver

